

ΠΡΟΣ:

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Πειραιώς 132

11854, Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου, Δρ. Α. Δαγούμα

Αρ. Πρωτ. ΕΣΠΕΝ 22008

Αθήνα, 07.04.2022

Θέμα: Δημόσια Διαβούλευση ΡΑΕ επί των εισηγήσεων της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. σχετικά με τις παραμέτρους των Χρεώσεων μη Συμμόρφωσης, όπως αυτές ορίζονται στα Άρθρα 96 έως και 102 του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης (ΚΑΕ), όπως ισχύει

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Στα πλαίσια της ανωτέρω δημόσιας διαβούλευσης, με την παρούσα επιστολή, ο Ελληνικός Σύνδεσμος Προμηθευτών Ενέργειας (ΕΣΠΕΝ) επιθυμεί να τοποθετηθεί επί των εισηγήσεων της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. σχετικά με τις παραμέτρους των Χρεώσεων μη Συμμόρφωσης, οι οποίες ορίζονται στο Άρθρο 100 του ΚΑΕ («*Συνέπειες σημαντικών συστηματικών αποκλίσεων της ζήτησης*»).

Κατ' αρχάς, θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι, όπως αναφέρεται στην εισήγηση της ΑΔΜΗΕ Α.Ε.:

«Βάσει των αποτελεσμάτων της ανάλυσης της Τιμής Αποκλίσεων, δεν εντοπίζεται κάποιο συγκεκριμένο μοτίβο σε ότι αφορά το προφίλ της Τιμής το οποίο θα μπορούσε να προβλεφθεί από τους Συμμετέχοντες. (...) Από τη συσχέτιση της κυρίαρχης κατεύθυνσης με την διαφορά της Τιμής Αποκλίσεων από την τιμή εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, επιβεβαιώνεται ότι η Τιμή Αποκλίσεων αποτελεί κίνητρο για την εξισορρόπηση του Συστήματος και αντικίνητρο για την επιβάρυνση των αποκλίσεων του Συστήματος.»

Συγκεκριμένα, αναφορικά με τη δυνατότητα αποκόμισης κέρδους από πλευράς των Εκπροσώπων Φορτίου, από συστηματικές αποκλίσεις στα Προγράμματα Αγοράς που αφορούν στη ζήτηση των καταναλωτών που εκπροσωπούν, διαπιστώθηκε από την ΑΔΜΗΕ ότι:

«Συστηματικό όφελος από τις αποκλίσεις στα Προγράμματα Αγοράς δεν έχει προκύψει παρά μόνο σε μόλις δύο συμμετέχοντες, οι οποίοι επιπρόσθετα δεν αποκομίζουν σημαντικά οφέλη ανά MWh ενέργειας (της τάξης των 10.000€ το έτος). Επιπλέον, (...) για τους περισσότερους συμμετέχοντες εκτιμάται ότι υπέστησαν ζημιά λόγω των αποκλίσεων που προκαλούσαν.»

Από την ανάλυση του Διαχειριστή, είναι σαφές ότι – ανεξάρτητα από την ύπαρξη μηχανισμού Χρεώσεων μη Συμμόρφωσης – δεν υπήρξε οποιαδήποτε ένδειξη ότι οι Εκπρόσωποι Φορτίου ενήργησαν με συστηματικό τρόπο σχετικά με την υπερ-εκτίμηση ή υπο-εκτίμηση του φορτίου τους, καθώς εκ του αποτελέσματος αποδεικνύεται ότι η πρόκληση αποκλίσεων οδηγεί τους συμμετέχοντες σε οικονομικές απώλειες.

Εφόσον δεν έχει προκύψει οποιαδήποτε ένδειξη συστηματικής συμπεριφοράς, οι Χρεώσεις μη Συμμόρφωσης ελέγχονται ως προς την ανάγκη αυστηροποίησης τους, μιας που ο βασικός λόγος εφαρμογής τους είναι η πρόληψη στρατηγικών συμπεριφορών, και όχι βέβαια η αντιμετώπιση των αποκλίσεων, που ούτως ή άλλως συντελείται στις ειδικές για τον σκοπό αυτόν αγορές.

Η ανάλυση και η εισήγηση του Διαχειριστή δεν περιλαμβάνει σχετική τεκμηρίωση ακόμα και για την αναγκαιότητα επιβολής Χρεώσεων μη Συμμόρφωσης – πόσο μάλλον για την αύξηση των αριθμητικών τιμών τους.

Επιπλέον, σημειώνουμε ότι η επιβολή Χρεώσεων μη Συμμόρφωσης, θα μπορούσε να οδηγήσει σε μείωση των αποκλίσεων, μόνο σε περίπτωση που οι συμμετέχοντες είναι πράγματι σε θέση να προβούν σε βελτίωση της ακρίβειας των προβλέψεων τους ή σε διόρθωση της θέσης τους αλλά επιλέγουν να μην το κάνουν – προφανώς επειδή το κόστος των απαιτούμενων ενεργειών για τον σκοπό αυτό (π.χ. ανάπτυξη κατάλληλων εργαλείων πρόβλεψης) υπερβαίνει το σχετικό όφελος (δηλ. τη μείωση του κόστους των αποκλίσεων που αναλαμβάνουν).

Ωστόσο, υπό τις παρούσες συνθήκες, ελλείπει κατάλληλου πλαισίου και υποδομών που θα επέτρεπαν τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων μεγαλύτερης ακρίβειας και λεπτομέρειας (granularity), τίθενται σαφείς περιορισμοί ως προς τη δυνατότητα των Εκπροσώπων Φορτίου ή ακόμη και του Διαχειριστή, να προβούν σε οποιοσδήποτε ενέργειες για την βελτίωση των προβλέψεων τους.

Συναφώς, λαμβάνοντας υπόψη τα χαμηλά επίπεδα ρευστότητας στην ελληνική Ενδοημερήσια Αγορά καθώς και ότι εκκρεμεί η σύζευξη της με την πανευρωπαϊκή αγορά συνεχούς διαπραγμάτευσης (XBID), είναι σαφές ότι τίθενται πρόσθετοι περιορισμοί ως προς τη διαθεσιμότητα των απαραίτητων εργαλείων, για τη διόρθωση των θέσεων των Εκπροσώπων Φορτίου και τον περιορισμό των αποκλίσεων στην Αγορά Εξισορρόπησης.

Συνεπώς θεωρούμε ότι η εισήγηση του ΑΔΜΗΕ βάσει της οποίας «(...) προτείνεται η αύξηση των μοναδιαίων χρεώσεων έτσι ώστε οι συνολικές εκτιμώμενες χρεώσεις να αυξηθούν κατά 50% σε σχέση με τις υφιστάμενες προκειμένου να παρέχονται αυξημένα κίνητρα για την διόρθωση των συστηματικών συμπεριφορών των συμμετεχόντων», στερείται οικονομικά και ρυθμιστικά επαρκούς τεκμηρίωσης ως προς τον τρόπο κατά τον οποίο αναμένεται αφενός να τροποποιήσει τα κίνητρα των συμμετεχόντων και αφετέρου να επηρεάσει τη συμπεριφορά τους εν τοις πράγμασι.

Αντιθέτως, εκτιμούμε ότι η αύξηση των μοναδιαίων χρεώσεων θα οδηγήσει μόνο σε αύξηση των χρεώσεων με τις οποίες επιβαρύνονται οι Εκπρόσωποι Φορτίου για τη συμμετοχή τους στις αγορές, και οι οποίες μετακυλίνουν στον τελικό καταναλωτή, δίχως να περιορίσει τις αποκλίσεις στην Αγορά Εξισορρόπησης.

Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνουμε ότι **δεν τεκμηριώνεται η σκοπιμότητα για αύξηση των εκτιμώμενων χρεώσεων κατά 50%**, και δεν αναλύεται – σε όρους κόστους-οφέλους – έναντι οποιουδήποτε άλλου εναλλακτικού στόχου όπως τη διατήρηση τους στα υφιστάμενα επίπεδα.

Δυνάμει των ανωτέρω, και λαμβάνοντας υπόψη τις πρωτόγνωρες – πέραν κάθε προηγουμένου – αυξήσεις στις τιμές των ενεργειακών προϊόντων, με ιδιαίτερα δυσμενείς επιπτώσεις πρωτίστως για τους καταναλωτές αλλά και τις εταιρίες του κλάδου της προμήθειας που αντιμετωπίζουν ασφυκτικές συνθήκες ρευστότητας, θεωρούμε ότι οι Εκπρόσωποι Φορτίου και κατ' επέκταση οι καταναλωτές, δεν θα πρέπει να επιβαρυνθούν με πρόσθετες αναίτιες χρεώσεις εν είδει κινήτρων.

Εν τις πράγμασι, οι εν λόγω χρεώσεις δεν δύνανται να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των συμμετεχόντων εφόσον όπως διαπιστώνεται από τον ΑΔΜΗΕ, ανεξαρτήτως των Χρεώσεων μη Συμμόρφωσης, οι Εκπρόσωποι Φορτίου δεν έχουν οποιοδήποτε κίνητρο να προβούν σε στρατηγική υπερ-εκτίμηση ή υπο-εκτίμηση του φορτίου τους, ενώ παράλληλα στην Ελληνική αγορά τίθενται σαφείς περιορισμοί ως προς τη διαθεσιμότητα των απαραίτητων εργαλείων βελτίωσης των προβλέψεων ή διόρθωσης των θέσεων των συμμετεχόντων. Ιδίως σε περιπτώσεις κρίσεων του Συστήματος, όπως φέρ' ειπείν περιπτώσεις ακραίων καιρικών φαινομένων ή έκτακτης ανάγκης, ο Σύνδεσμός μας εισηγείται να προβλεφθεί στον ΚΑΕ ρητή εξαίρεση από τις εν λόγω χρεώσεις.

Τέλος, η προτεινόμενη από τον Διαχειριστή μεταβολή των ορίων ανοχής, κρίνεται θετική και μάλιστα ο Σύνδεσμός μας επιθυμεί να ζητήσει την επέκτασή της ώστε το κατώφλι του ορίου ανοχής να μην εφαρμόζεται ενιαία σε όλους τους Προμηθευτές που εκπροσωπούν φορτίο μεγαλύτερο των 250MW. Ειδικότερα κρίνεται χρήσιμη η τροποποίηση των αριθμητικών τιμών των παραμέτρων a,b,c με τέτοιο τρόπο ώστε το κατώφλι του ορίου ανοχής στα 3,3% να ορίζεται πρώτη φορά στα 1000MW, και να ισχύει για Προμηθευτές που εκπροσωπούν περισσότερα από 1000MW φορτίου. Βάσει των νέων προτεινόμενων συντελεστών, τα όρια ανοχής του κριτηρίου ενεργού τιμής αποκλίσεων (RMSDEV) καθίστανται ελαστικότερα, εξισορροπώντας έτσι την υφιστάμενη ανισότητα μεταξύ της ενεργοποίησης της σχετικής χρέωσης και της χρέωσης που αφορά στο κριτήριο της απόλυτης τιμής αποκλίσεων (ADEV). Το ίδιο θα πρέπει αναλογικά να ισχύσει και για τους Προμηθευτές που εκπροσωπούν φορτίο έως 1000MW.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Σύνδεσμος μας εισηγείται την επέκταση της τροποποίησης των ορίων ανοχής έτσι ώστε να καταλαμβάνονται και οι Προμηθευτές έως τα 1000 MW από ευνοϊκότερο όριο ανοχής – αναλογικά της μεταβολής που προτείνεται από την ΑΔΜΗΕ Α.Ε., σε συνδυασμό με τη διατήρηση των μοναδιαίων χρεώσεων μη συμμόρφωσης στα υφιστάμενα επίπεδα, θέτοντας επίσης και το ζήτημα της επαναξιολόγησης όλων των σχετικών μηχανισμών αναφορικά με τη χρησιμότητα των κινήτρων που παρέχουν, που προφανώς πρέπει να είναι μεγαλύτερη του διαχειριστικού κόστους που επιφέρει η εφαρμογή τους.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή περαιτέρω συνεργασία.

Με εκτίμηση,

Κώστας Παπαμιχαήλ

Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής